ЗАЩО ПРИЯТНО И ПОЛЕЗНО?

Проучване на грамотността в България, направено от MBMD по поръчка на М-Тел, показа, че за 46% от българите, младите са неграмотни. Местни изследвания в тази посока са още по-критични – 71% от тийнейджърите са неграмотни – пишат експертите на Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетните и непълнолетните лица, обобщавайки резултатите от поредната годишна анкета сред учениците в Дупнишко.

Причината, според нашия опит, обаче не е в децата и младежите, а в шаблонното, натрапвано чрез педагогическата принуда и стереотип, и безинтересно поради това, навлизане в сложната материя както на езика, сам по себе си, така и на обусловените от познаването му способности за изразяване и общуване във всички културни и социални контексти. Отсъствието на играта (с компонентите ѝ фантазия, предизвикателство, себеизява) като път за навлизане в света на големите, съчетано с

предлагането чрез съвременните медии и автори на послания, в широкия смисъл на понятията, на готови, но чужди, модели на възприемане и интерпретиране на света във всички житейски аспекти, във и извън училище, превръщат децата в консуматори на езикови и поведенчески стереотипи, лишени от желание за разработване на свои стратегии и методи за взаимодействие, които повлияват не само техните езикови, но и всички останали социални умения.

Още Хораций е отбелязал, че изкуството трябва да „съчетава полезното с приятното" – забавлението с научаването, наслада с получаването на опит, веселието с упражнението на ума.

За нас - това е формулата за решаване на проблемите, свързани с комуникативните и правописни проблеми на младите и децата. Така избрахме и названието на проекта – „Приятно и полезно", тъй като то най-точно отразява принципа, който прилагаме: игрови подход за повишаване на уменията за писмено и устно общуване на децата в начален и основен етап на образование.

Кои всъщност сме ние. Изпълнител на проекта е сдружение „Партньори – Дупница ". Негови партньори са
ОУ „Св.св.Кирил и Методий" – с.Яхиново
и
ОУ „Христо Ботев" – с.Самораново.

КАК ДА СТАНЕ ПРИЯТНО И ПОЛЕЗНО?

Постигането на набелязаната основна цел е резултат от покриването на следните специфични цели:

Да повишим мотивацията за учение и уменията за правилно писане и говорене на български книжовен език на 50 ученика от 2 до 8 клас в две основни училища в община Дупница.

Повишаване на уменията и увереността на включените преподаватели да използват нови методи.

Популяризиране и споделяне на новаторски подход за учене и преподаване на уроците по бълг. език и литература в началното и основно образование.

КОЙ НИ ПОМОГНА?

Тази концепция предложихме на Програма „М-Тел Грант” , финансирана от Мобилтел ЕАД в изданието й насочено към езиковата и социалната грамотност на младите хора в България. Имахме удоволствието да спечелим съревнованието с още 44 проекта от цялата страна. Шестте проекта, финансирани от Мобилтел ЕАД чрез неговата социална програма за 2010 година, бяха избрани от комисия, в която участваха представители на неправителствени организации, Мобилтел, медии и общественици. Тази година в качеството си на опитен експерт в областта на образованието към комисията на М-Тел Грант се присъедини и професор Боян Биолчев – ректор на Софийския университет „Св.Климент Охридски” в продължение на осем години.

Програма „М-Тел Грант”, финансирана от Мобилтел ЕАД, осигури 17 522 лева за изпълнението на проекта. Партньорите ни предоставиха безвъзмездно помещения, костюми и декори за изпълнение на дейностите, а Община Дупница - безвъзмездно зала за публичните събития по проекта. Препоръки и подкрепа за проекта и неговото изпълнение декларираха Регионалния инспекторат по образоване в Кюстендил и Дирекция „Социално подпомагане” – гр. Дупница.

Подписахме договор за изпълнение на дейностите по „Приятно и полезно” на 9 септември 2010. Задачата ни бе да постигнем заложените цели до 9 юли 2011 година. Общо 10 месеца е времето, в което трябваше да докажем, че български език и литература могат да се учат интересно, а децата – да бъдат добри в писането и говоренето на книжовен български език.

СТЪПКИТЕ.....

Сформирахме 5 извънкласни групи за игрово изучаване на български език и литература в училищата партньори. Общо 82 деца изявиха желание и участваха в работата на тези групи. Всяко едно от тях бе подкрепено от своите родители, които на срещи с четиримата обучители декларираха съгласието си и приеха Правилник за активно участие в работата по проекта.

Обучители по проекта са дългогодишните начални учители и преподаватели по български език и литература:

Цветанка Русинова – за двете групи от 5. до 7. клас в ОУ „Св.св.Кирил и Методий” – с.Яхиново, преподавател по БЕЛ,

Валентина Грънчарова – ръководител на групата второкласници в ОУ „Христо Ботев” – с.Самораново, начален учител,

Ангелина Минчева – ръководител на групата от 3. и 4. клас в ОУ „Христо Ботев” – с.Самораново, начален учител,

Елена Бачева – ръководител на групата от 5. до 7. клас клас в ОУ „Христо Ботев” – с.Самораново, преподавател по БЕЛ

Заедно с тях, децата ни, въз основа на преподавания езиков и литературен материал, разработиха и представиха 18 драматизации на изучаваните теми пред своите съученици, родители, местните медии и заинтересовани обществеици. Драматизациите се заснемаха от средношколски екип от подготвени младежи като всички видеоматериали са качени на настоящата страница в съответните категории: драматизации, събития, тестовете. Младежите са ученици от 10 до 12 клас в Гимназия „Христо Ботев” и Професионална гимназия „Акад.С.П.Корольов” в град Дупница. Те създадоха и поддържат www.1oflads.com като част от инициативата си „Да участвам в живота си” ,
реализирана през 2009 – 2010 година.

Ако вярваме на вашите коментари към съответните категории, така сме осигурили достъпни „видео уроци по български език и литература” за всички заинтересовани страни. В рамките на проекта, с подкрепата на Програма "М-Тел Грант", издадохме заснетите материали в самостоятелен DVD комплект, в който уроците са разпределени според образователните нужди по БЕЛ на отделните етапи. Нашите обучители приложиха към голяма част от занятията не само методическите бележки, но и разработените от тях помагала, които можете да ползвате свободно.

Разбира се, оценявахме внимателно развитието на включените деца. Специално за целите на проекта, дългогодишният преподавател по БЕЛ, Райна Георгиева, разработи методика и проведе тестове за оценяване на входящото и изходното ниво. Обобщение на нейните наблюдения можете да видите и прочетете на: http://www.1oflads.com/testovete/130-na-finala-izhodyashtite-testove-i-doklada

Регионалната и местна педагогическа колегия бе очакван партньор за оценката и усилията за мултиплициране на проекта чрез финалната кръгла маса на тема „Играй и учи" .100% от учителите участници в Кръглата маса заявиха в попълнени от тях анонимни анкетни карти, че ще ползват предоставените им видеоуроци и биха направили такива със своите ученици, а 83% от тях са на мнение, че моделът и методите на проекта са приложими в преподаването на български език и литература в българското училище. Което ни дава основание да мислим, че успяхме да постигнем заложените цели и ще успеем да умножим получените резултати.

КАКВО ПОСТИГНАХМЕ?

По цел 1: *"Да повишим мотивацията за учение и уменията за правилно писане и говорене на български книжовен език на 50 ученика от 2 до 8 клас в две основни училища в община Дупница".* 70 ученици от 2 до 8 клас с подобрени умения за писане и говорене на български книжовен език (по усреднени данни от анализа на изходното ниво на учениците, родителските анкетни карти и месечните таблици за напредъка на включените ученици от учителите). 67 ученици от 2 до 8 клас с умения за художествена интерпретация на учебен текст по български език и литература: изграждане на сюжет и персонажи, разпределение на ролите и достоверност на образа, словно богатство на изказа, ползване на художествени похвати и тропи (на база цитираните горе източници). 38 % от децата са с повишен успех по БЕЛ в края на проекта. От тях: 35.4% са повишили успеха си от среден на добър, 32.4% от много добър на отличен, малко над 29% - от добър на много добър и 3.2% - от слаб на среден. Останалите 62% деца са с успех от 4 до 6, с превес на много добрите и отлични оценки (по данни от дневниците на училището). 51 % от учениците правят по-малко граматически и правописни грешки(усреднени данни от външния оценител и оценка на напредъка на учителите). 97.2 % са учениците, които изпитват удовлетвореност от учебния процес (по дани от анкетните карти на родителите на учениците). 4 ученици от проекта с награди от регионални и национални конкурси за литературни материали и разработки в областта на българската култура, език и литература (виж. http://www.1oflads.com/sabitiya/119-uchenichka-ot-priyatno-i-polezno-s-parvo-myasto-ot-natzionalen-konkurs-parvo-myasto-na-
и
http://www.1oflads.com/sabitiya/78-priyatnoto-naistina-mozhe-da-bade-i-polezno
). 34 ученици по проекта разработиха и публикуваха в страницата на проекта свой ученически вестник. 59 ученици, които са прочели 2 до 5 книги повече от изискваните в учебната програма, които могат да цитират заглавия и автори и да резюмират съдържанието (според анкетните карти на включените ученици. 83.3% от родителите попълнили анкетни карти твърдят, че децата им четат повече). 19 ученици, които са

прочели 1 книга повече от изискванията в учебната програма, които могат да цитират заглавия и автори и да резюмират съдържанието (анкетни карти на включените ученици).

По цел 2: **"***Повишаване на уменията и увереността на включените преподаватели да използват нови методи" .* Учителите декларират готовност да продължат да прилагат новия метод самостоятелно (виж цитираните по-долу мнения на различни заинтересовани страни). Включените преподаватели са активни в провеждането на откритите уроци и презентации, в сайта – разработиха помагала за уроците, приложиха в сайта методическите си бележки и презентации по уроците, публикуваха материали на проекта в специализирани учителски сайтове. 11.75 точки средно в атестациите за иновационни методи при преподаването на БЕЛ за учителите включени в проекта (при максимално 13 точки). 74.7 точки средно в оценъчните карти за диференцирано заплащане на учителите, включени в проекта(при максимално 100 точки).100% от включените в проекта учители участваха до края. 18 сценария изработени и 18 драматизации осъществени със съдействието на учителите. 5 тематични планове за провеждане на занятията изработени, одобрени и изпълнени. 3 открити урока осъществени. 10 постановки осъществени. 17 видеоурока по български език и литература за различните етапи на основното образование на страницата на проекта и в DVD комплект. 640 учебни часове проведени. 28 видеоматериала за проекта публикувани. 9 младежи участвали в заснемането, монтажа и публикуването на видеоматериалите, организацията и провеждането на Кръглата маса.

По цел 3: **"***Популяризиране и споделяне на новаторски подход за учене и преподаване на уроците по бълг. език и литература в началното и основно образование":*
Учителите, родителите и обществеността са запознати с възможни нови методи, които дават резултат при повишаване грамотността на децата (по данни от анкетните карти на Кръглата маса, родителите и по публикациите на медиите). Интерес към използване на видеоуроците сред учителската общност (100% от учителите участници на Кръглата маса заявяват, че ще ги ползват в практиката си, 4 потребители в страницата на проекта споделят същото намерение). 92% от учителите участници в Кръглата маса смятат, че проектът е постигнал целите си, че приложените от него методи са ефективни и могат да се ползват при преподаването на български език и литература в училище. 83% декларират, че ще приложат тези методи в своята учителска практика. 100% биха направили видеоматериали върху уроците по БЕЛ, които реализират. 15 633 уникални посещения за публикуваните видеоматериали до 01.07.2011 година в страницата на проекта и близо 10 000 уникални посещения на публикуваните видеоматериали до 01.07.2011 година в youtube.com и vbox7.com. 28 видеоматериала за проекта публикувани в страницата на проекта и разбира се - самата страница:
http://www.1oflads.com/proekti/priyatno-i-polezno

Заповядайте! Ползвайте всички материали, които представляват интерес за Вас. Вашите мнения и предложения са чудесна възможност заедно да продължим да развиваме постигнатото от проект "Приятно и полезно".

Настоящата публикация обобщава проект „Приятно и полезно", изпълняван благодарение подкрепата на Програма „М-Тел Грант", финансирана от Мобилтел ЕАД.

Изразените в нея становища са на автора и не отразяват непременно мнението на Мобилтел ЕАД.